

ELŐADÓNAP ÉS KIÁLLÍTÁS HOLL IMRE SZÜLETÉSÉNEK 100. ÉVFORDULÓJÁN

KOLLÁTH ÁGNES¹ – KOVÁCS BIANKA GINA² – ZATYKÓ CSILLA³

Magyar Régészet 13. évf. (2024) 4. szám, pp. 58–59.

A HUN-REN BTK Régészeti Intézet 2024. november 19-én a Magyar Tudomány Ünnepe rendezvényorozat keretei között egész napos programmal emlékezett meg a magyar középkor régészetének egyik legjelentősebb alakja, Holl Imre születésének századik évfordulójáról.⁴

A rendezvényen a Budapesti Történeti Múzeum, az ELTE BTK Régészettudományi Intézet és a HUN-REN BTK Régészeti Intézet munkatársai Holl Imre (1924–2016) szerteágazó életművének egyes szeleteit bemutató, illetve az általa kutatott témákhoz valamilyen módon kapcsolódó előadásokat tartottak.

A rendezvény beköszöntő előadásában Benkő Elek mutatta be a széles körben elismert kutató életét és gazdag pályáját (1. kép). Feld István az ünnepektel várakkal kapcsolatos publikációit ismertette, a szakterületen az utóbbi évtizedekben elért eredmények fényében, míg Mészáros Orsolya a középkori városok Holl Imre által is tanulmányozott témáin túl kitért a terület további lehetséges kutatási irányaira is. Benda Judit a főváros területén 1990 óta végzett régészeti és történeti kutatásokat foglalta össze.

A konferencia résztvevői (2. kép) ezután Benkő Elek vezetésével tekintették meg a „Holl 100 – Egy kutató mappáiból” című kiállítást, amelyet a Régészeti Intézet Adattárában elhelyezett hagyatékból és a Holl-családtól kölcsönkapott személyes tárgyak felhasználásával rendeztek az intézet munkatársai.⁵ A tárlat Holl Imre szakmai pályájának fő témakörei (kerámia-, kályhacsempe-, vár-, város- és falukutatás), valamint az általa alkalmazott, példamutató és a maga korában rendkívül haladónak számító módszertan köré szerveződött (3-4. kép). A kiállítás a Humán Tudományok Háza galériáján 2025. február 7-ig tekinthető meg.

1. kép: Benkő Elek előadása (Fotó: Szederkényi Róbert)

2. kép: A konferencia hallgatósága (Fotó: Szederkényi Róbert)

¹ HUN-REN BTK Régészeti Intézet, e-mail: kollath.agnes@abtk.hu

² HUN-REN BTK Régészeti Intézet, e-mail: kovacs.bianka@abtk.hu

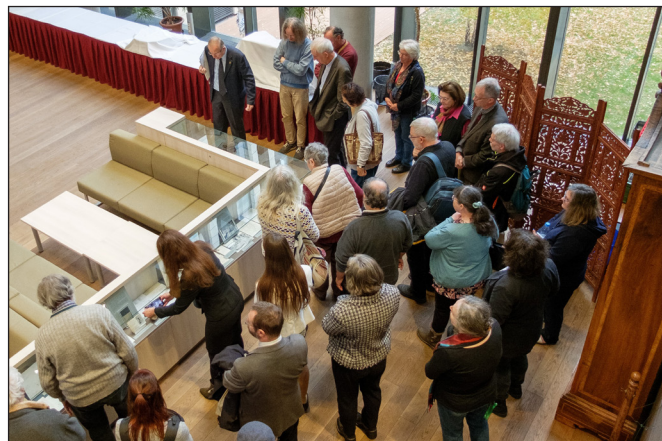
³ HUN-REN BTK Régészeti Intézet, e-mail: zatyko.csilla@abtk.hu

⁴ Holl Imre pályájáról és munkáiról részletesen ld. BENKŐ, KOVÁCS & OROSZ 2017, 15–46. és LASZLOVSZKY 2018.

⁵ A kiállítás összeállításában részt vettek: Berta Adrián, Füredi Magda, Horváth Friderika, Kolláth Ágnes, Kovács Bianka Gina, Kovács Gyöngyi, Sternád Vilmos, Zatykó Csilla.

3. kép: A Holl 100 – Egy kutató mappáiból című kiállítás a Humán Tudományok Kutatóházában
(Fotó: Szederkényi Róbert)

4. kép: A kiállítás megtekintése Benkő Elek vezetésével
(Fotó: Szederkényi Róbert)

A délutáni szekcióban Benkő Elek a pilisi ciszterci apátság legkorábbi, 12–13. századi padlótégláival kapcsolatos legújabb eredményeket mutatta be. Terei György Holl Imrének a budai királyi palota feltárásai során kialakított ásatási és dokumentációs módszereit ismertette, a Budapesti Történeti Múzeum adattári anyagainak felhasználásával. Ezt követte Rakonczay Rita előadása a Vas vármegyei Hegyhátszentmártonról származó, reprezentatív, ám igen hányatott sorsú kályhacsempe-együttesről. Kovács Bianka Gina – felvázolva Holl Imre középkori kerámia kutatásban elért, máig alapvető eredményeit is – részletesen ismertette a kerámiavizsgálatok új lehetőségeit. A BTM raktárában pihenő, különleges török kori cserépedények közül mutatott be izgalmas és szerteágazó válogatást Papp Adrienn, míg Kolláth Ágnes Székesfehérvár kora újkori kerámiájának általános jellemzőit foglalta össze. Végül Zatykó Csilla és Berta Adrián Holl Imre falukutatásaiból kiindulva a területen alkalmazható új módszerekre és azok eredményeire hozott példákat.

Az esemény nem csak a jeles kutató munkássága előtt tisztelgett, de a kiállítás és az előadók anekdotái által azok is képet kaphattak szerény, komoly személyiségéről, a tudomány iránti alázatáról, akik személyesen már nem, vagy csak futólag ismerhették Holl Imrét.

AJÁNLOTT IRODALOM:

Benkő E., Kovács Gy. & Orosz K. (szerk.) (2017). Mesterségek és műhelyek a középkori és kora újkori Magyarországon. Tanulmányok Holl Imre emlékére /Crafts and Workshops in Hungary during the Middle Ages and the Early Modern Period. Studies in Memory of Imre Holl. Budapest: MTA BTK Régészeti Intézet, Archaeolingua. <https://real.mtak.hu/86837/>

Laszlovszky J. (2018). Holl Imre munkássága és hatása a magyar középkori és kora újkori régészetre. *Magyar Régészet* 7:2. https://files.archaeolingua.hu/2018NY/Upload/Forum_1_H18NY.pdf